

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 4 sierpnia 2025 r.

Poz. 5978

UCHWAŁA NR 14.857.2025

KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W POZNANIU

z dnia 22 lipca 2025 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) w związku z art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, z późn. zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu:

stwierdza nieważność

uchwały Nr XVIII/284/2025 Rady Gminy Tarnowo Podgórne z dnia 24 czerwca 2025 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowej na dofinansowanie zakupu zbiorników na deszczówkę dla mieszkańców Gminy Tarnowo Podgórne, w części obejmującej wyrażenie w brzmieniu: "od 15 lipca 2025", zawarte w § 4 ust. 3 "Regulaminu w sprawie zasad udzielania dotacji celowej na dofinansowanie zakupu zbiorników na wodę opadową zebraną z dachów do gospodarczego wykorzystania dla mieszkańców Gminy Tarnowo Podgórne", stanowiącego załącznik do uchwały,

z powodu sprzeczności z przepisami wskazanymi w uzasadnieniu do uchwały.

Uzasadnienie

Przedmiotową uchwałą, doręczoną tut. Izbie w dniu 1 lipca 2025 r., Rada Gminy Tarnowo Podgórne, powołując się na art. 403 ust. 5 i 5a w związku z 400a ust. 1 pkt 5 ustawy Prawo ochrony środowiska, określiła zasady udzielania dotacji celowej na dofinansowanie zakupu zbiorników na deszczówkę dla mieszkańców Gminy Tarnowo Podgórne.

Na podstawie art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego w związku z art. 91 ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu zawiadomiła Przedstawicieli Gminy o wszczęciu postępowania nadzorczego w odniesieniu do uchwały Nr XVIII/284/2025 Rady Gminy Tarnowo Podgórne z dnia 24 czerwca 2025 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowej na dofinansowanie zakupu zbiorników na deszczówkę dla mieszkańców Gminy Tarnowo Podgórne, wyznaczając termin jej rozpatrzenia na dzień 22 lipca 2025 r.

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania nadzorczego Wójt Gminy w piśmie z dnia 8 lipca 2025 r. złożył wyjaśnienia o następującej treści: "W związku z wszczęciem postępowania w odniesieniu do uchwały nr XVII/284/2025 Rady Gminy Tarnowo Podgórne z dnia 24 czerwca 2025 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowej na dofinansowanie zakupu zbiorników na deszczówkę dla mieszkańców Gminy Tarnowo Podgórne w zakresie „od 15 lipca 2025” zapisanego w § 4 ust. 3 Regulaminu stanowiącego załącznik do uchwały informuję, że do sytuacji doszło w związku ze zmianą Przewodniczącego Rady Gminy Tarnowo Podgórne. Nowy przewodniczący miał możliwość złożenia podpisu i przesłania uchwał dopiero w dniu 1 lipca 2025 r. co skutkowało ich opublikowaniem w dniu 2 lipca 2025 r. Tym samym określony termin w Regulaminie jest wcześniejszy niż wejście w życie uchwały. Jednocześnie usunięcie tylko tego zapisu w wyniku orzeczenia Regionalnej Izby Obrachunkowej

i utrzymanie ważności pozostałych zapisów uchwały pozwoli na jej realizację. Ten sam zapis Regulaminu wyznacza bowiem również datę końcową przyjmowania wniosków tj. 18 sierpnia 2025 r. W związku z powyższym termin przyjmowania wniosków liczony byłby od momentu wejścia w życie uchwały do dnia 18 sierpnia 2025 r., co pozwoli mieszkańcom Gminy Tarnowo Podgórne na realizację przedsięwzięcia jeszcze w bieżącym roku.

Ponadto proszę o rozważenie zasadności kwestionowanego zapisu Regulaminu w świetle normy prawnej wyrażonej w art. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 1461).".

Rozpatrując sprawę uchwały na posiedzeniu w dniu 22 lipca 2025 r. Kolegium Izby po zapoznaniu się z treścią uchwały oraz treścią wyjaśnień złożonych przez Wójta Gminy Tarnowo Podgórne ustaliło i zważyło, co następuje.

Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym do wyłącznej kompetencji rady gminy należy stanowienie w innych zastrzeżonych dla niej ustawami sprawach (innych niż wymienione w punktach od 1 do 14a). Jak wynika z brzmienia art. 7 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy do zadań własnych gminy należą sprawy ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej.

Stosownie natomiast do przepisów art. 403 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647, z późn. zm.) do zadań własnych gmin należy finansowanie ochrony środowiska w zakresie określonym w art. 400a ust. 1 pkt 2, 5, 8, 9, 15, 16, 21-25, 29, 31, 32 i 38-42 w wysokości nie mniejszej niż kwota wpływów z tytułu opłat i kar, o których mowa w art. 402 ust. 4, 5 i 6, stanowiących dochody budżetów gmin, pomniejszona o nadwyżkę z tytułu tych dochodów przekazywaną do wojewódzkich funduszy.

W myśl art. 403 ust. 3 ustawy Prawo ochrony środowiska, finansowanie przez gminy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, o którym mowa we wskazanym wyżej art. 403 ust. 2 ustawy, odbywa się w trybie określonym w przepisach odrębnych, z zastrzeżeniem ust. 4-6.

Zgodnie natomiast z dyspozycją wynikającą z art. 403 ust. 4 ustawy Prawo ochrony środowiska, finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej, o której mowa powyżej, może polegać na udzielaniu dotacji celowej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, z późn. zm.) z budżetu gminy na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji podmiotów niezaliczonych do sektora finansów publicznych lub jednostek sektora finansów publicznych będących gminnymi lub powiatowymi osobami prawnymi.

Upoważnienie ustawowe dla rady gminy do uchwalania aktu prawa miejscowego w sprawie zasad udzielania dotacji celowej, o której mowa powyżej, zawierają przepisy art. 403 ust. 5 i 5a ustawy Prawo ochrony środowiska.

Zgodnie z art. 403 ust. 5 ustawy Prawo ochrony środowiska, w brzmieniu obowiązującym od dnia 11 stycznia 2025 r., nadanym mu przez art. 1 pkt 14 lit. a ustawy z dnia 27 listopada 2024 r. o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2024 r. poz. 1940), rada gminy określi, w drodze uchwały, zasady udzielania dotacji celowej, o której mowa w ust. 4, obejmujące:

- 1) kryteria wyboru inwestycji do finansowania lub dofinansowania;
- 2) tryb weryfikacji spełnienia kryteriów, o których mowa w pkt 1;
- 3) tryb postępowania w sprawie udzielania dotacji celowej i sposób jej rozliczania.

Stosownie natomiast do ust. 5a art. 403 ustawy Prawo ochrony środowiska, który został dodany do art. 403 na podstawie art. 1 pkt 14 lit. b ww. ustawy z dnia 27 listopada 2024 r. o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw, rada gminy w uchwale, o której mowa w ust. 5, może także określić:

1) kategorie podmiotów niezaliczonych do sektora finansów publicznych uprawnionych do otrzymania dotacji celowej;

2) dodatkowe kryteria lub warunki, jakie będą musiały zostać spełnione przez podmiot lub jednostkę ubiegającą się o udzielenie dotacji celowej, w tym kryteria lub warunki wynikające z wymagań określonych w przepisach odrębnych lub w umowie zawartej przez gminę albo powiat z Narodowym Funduszem albo

z wojewódzkim funduszem, w ramach której gmina albo powiat otrzymuje dotację, o której mowa w art. 411 ust. 1 pkt 2;

3) tryb weryfikacji spełnienia kryteriów lub warunków, o których mowa w pkt 2.

Z kolei z art. 403 ust. 6 zd. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska wynika, że udzielenie dotacji celowej, o której mowa w ust. 4, następuje na podstawie umowy zawartej z podmiotem niezaliczonym do sektora finansów publicznych albo z jednostką, o których mowa w ust. 4.

Korzystając z przedmiotowego upoważnienia w dniu 24 czerwca 2025 r. Rada Gminy Tarnowo Podgórne podjęła uchwałę Nr XVIII/284/2025 w sprawie zasad udzielania dotacji celowej na dofinansowanie zakupu zbiorników na deszczówkę dla mieszkańców Gminy Tarnowo Podgórne. Załącznik do uchwały stanowi "Regulamin w sprawie zasad udzielania dotacji celowej na dofinansowanie zakupu zbiorników na wodę opadową zebraną z dachów do gospodarczego wykorzystania dla mieszkańców Gminy Tarnowo Podgórne" (dalej: "Regulamin").

W § 3 uchwały Rada Gminy Tarnowo Podgórne postanowiła, że: "Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego."

Badana uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego w dniu 2 lipca 2025 r., pod poz. 5396.

Natomiast w § 4 ust. 3 Regulaminu Rada Gminy Tarnowo Podgórne określiła m.in. termin składania wniosków o dofinansowanie, stanowiąc, iż: "Wnioski o dofinansowanie zadań wraz z załącznikami należy składać w terminie od 15 lipca 2025 do 18 sierpnia 2025 r. (...)".

Z powyższego wynika, że wnioski o udzielenie dotacji można składać przed terminem wejścia w życie uchwały, na mocy której udzielana będzie dotacja celowa.

Kolegium Izby wskazuje, że zgodnie z art. 88 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483, z późn. zm.) warunkiem wejścia w życie aktów prawa miejscowego jest ich ogłoszenie. Zasady i tryb ogłaszania aktów normatywnych określa ustawa z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461). Zgodnie z art. 13 pkt 2 ustawy, akty prawa miejscowego podlegają publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa. Stosownie natomiast do przepisu art. 4 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy. W uzasadnionych przypadkach akty normatywne mogą wchodzić w życie w terminie krótszym niż czternaście dni, a jeżeli ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego i zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie, dniem wejścia w życie może być dzień ogłoszenia tego aktu w dzienniku urzędowym (art. 4 ust. 2 ustawy). Z kolei art. 5 tej ustawy umożliwia nadanie aktowi normatywnemu wstecznej mocy obowiązującej, jeżeli zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie.

Skoro Rada Gminy Tarnowo Podgórne określiła, iż uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego, a uchwała została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego w dniu 2 lipca 2025 r., to początek terminu obowiązywania uchwały przypada na dzień 17 lipca 2025 r. i dopiero od tej daty możliwe jest składanie wniosków.

Odnosząc się do wniosku Wójta Gminy Tarnowo Podgórne zawartego w wyjaśnieniach z dnia 8 lipca 2025 r., o "rozważenie zasadności kwestionowanego zapisu Regulaminu w świetle normy prawnej wyrażonej w art. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 1461)", Kolegium Izby wskazuje, że rozważenie przedmiotowej kwestii byłoby zasadne, gdyby nadanie uchwały Nr XVIII/284/2025 Rady Gminy Tarnowo Podgórne z dnia 24 czerwca 2025 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowej na dofinansowanie zakupu zbiorników na deszczówkę dla mieszkańców Gminy Tarnowo Podgórne wstecznej mocy obowiązującej było wolą organu podejmującego uchwałę. Tymczasem z uzasadnienia do uchwały nie wynika, aby była potrzeba wcześniejszego jej wprowadzenia w życie. Nie wskazuje na to także sposób zredagowania przepisu o wejściu w życie.

Wskazać ponadto należy, że przepis nadający moc wsteczną aktowi prawa miejscowego winien być zredagowany w taki sposób, aby wyraźnie wyrażał taką wolę prawodawcy miejscowego. Służą temu schematy określone w § 51 ust. 1 w związku z § 143 Zasad techniki prawodawczej, stanowiących załącznik do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie "Zasad techniki prawodawczej" (Dz. U. z 2016 r. poz. 283), w tym zasada, że przepisowi o wejściu uchwały w życie, który nadaje moc wsteczną uchwale, można nadać brzmienie: "Uchwała wchodzi w życie..., z mocą od dnia...".

Ponadto z wyjaśnień Wójta Gminy Tarnowo Podgórne wprost wynika, że sytuacja, iż uchwała weszła w życie później niż określony w § 4 ust. 3 Regulaminu termin początkowy składania wniosków o dofinansowanie, wynika wyłącznie z faktu, że nowy Przewodniczący Rady Gminy Tarnowo Podgórne miał możliwość złożenia podpisu na uchwale i przesłania jej do publikacji dopiero w dniu 1 lipca 2025 r.

Mając powyższe na uwadze Kolegium Izby postanowiło stwierdzić nieważność wyrażenia w brzmieniu: "od 15 lipca 2025", zawartego w § 4 ust. 3 Regulaminu.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Poznaniu
/-/ Grażyna Wróblewska

Pouczenie: Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.